. אָרְאֶנּוּ וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב דָּרַךְ כּוֹכָב
מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וּמָחַץ פַּאֲתֵי מוֹאָב וְקָרְקַר כָּל־
בְּנֵי־שֵׁת: וְהָיָה אֱדוֹם יְרֻשָׁה וְהָיָה יְרֻשָׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו וְיִשְׂרָאֵל
עֹשֶׂה חָיִל: וְיֵרֶד מִיַּעֲקֹב וְהִאֲבִיד שָׂרִיד מֵעִיר: וַיַּרְא אֶת־
עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי
אֹבֵד: וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ וְשִׂים
בַּסֶּלַע קִנֶּךָ: כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֵר קָיִן עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבֶּךָּ:
וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר אוֹי מִי יִחְיֶה מִשְּׂמוֹ אֵל: וְצִים מִיַּד כִּתִּים
וְעִנּוּ אַשּׁוּר וְעִנּוּ־עֵבֶר וְגַם־הוּא עֲדֵי אֹבֵד: וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ
וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ: תמנעי לוי

א וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל הָעָם לִזְנוֹת אֶל־בְּנוֹת מוֹאָב:
ב וַתִּקְרֶאנָה לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהֵיהֶן:
ג וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־אַף יהוה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר
יהוה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לַיהוה
ה נֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־יהוה מִיִּשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אַנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר: וְהִנֵּה
אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב אֶל־אֶחָיו אֶת־הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי
מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד: וַיַּרְא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ
ח הָעֵדָה וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ: וַיָּבֹא אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה
וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֵת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה אֶל־קִבָּתָהּ
ט וַתֵּעָצַר הַמַّגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים אָלֶף:
י וַיְדַבֵּר יהוה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם
יב וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ
יג אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם: וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם
יד תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
טו וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקוּדֵי מֹשֶׁה
עַל יַרְדֵּן יְרִחוֹ: וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
טז הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינָי: כִּי־אָמַר יהוה
לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב
יז בֶּן־יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן: בראשית ו
בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶّה לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶّה בֶּן־
יח יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה:
ב וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־
ג הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר: אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא־
הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל־יהוה בַּעֲדַת־קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ
ד מֵת וּבָנִים לֹא־הָיוּ לוֹ: לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ
ה כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה־לָּנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ: וַיִּקְרַב מֹשֶׁה
ו אֶת־מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יהוה: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יהוה
ז לֵאמֹר: יִפְקֹד יהוה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה:
ח אֲשֶׁר־יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר
יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יהוה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה:
ט וַיֹּאמֶר יהוה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ אֲשֶׁר־
רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו: וְהֶעֱמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר
כ הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ
כא עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יהוה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־
כב פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה:

ג. אמרת ישראל, מקבי נזיר א׳
°יושם את
האחד בבית אל ואת האחד נתן בדן. נסות
רוחו של ירבעם היא החליטתו. א״ר יוסי בר
יעקב במוצאי שמיטה מלך ירבעם על ישראל
הה״ר °מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה
כחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות את פני ה׳
אלהיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה
הזאת נגד כל ישראל באזניהם. אמר אנא
מיתבעי מיקרי קאים אנא ואינון אמרין מלכא
דאתרא קדם. ואין מיקרי תיניין נגאי הוא לי
ואין לא ניקרי ביזיון הוא לי. ואין מרפינון אזלון
סלקין אינון שבקין יתי אזלין לון נבי רחבעם כן
שלמה הה״ד °אם יעלה העם הזה לעשות זבחים
בבית ה׳ בירושלם ישוב לב העם הזה אל
אדניהם אל רחבעם. מה עשה עשה שני עגלי
זהב וכתב על ליבן והרגוך אמר כל מלך דיקום
יסתכל בון. א״ר חונה °חובר חברי מחוכם
כל מי שהיה חוברו היה חוברו. א״ר חונה
°ושחטה שטים העמיקו שהעמיק ברשע אמר
כל דספרסים אנא קטיל ליה.

ד. תמיד ירושלמי תענית ב׳
ר׳ אבון אומר שבו בטל החפר. וא״ר לוי בכל ערב ט״ב היה
משה מוציא כרוז בכל המחנה ואומר צאו לחפר צאו לחפר
והיו יוצאין וחופרין להן קברות וישינים ובשחר היו עומדין
ומוצאין עצמן חסירים ט״ו אלף ופרוטרוט ובשני האחרוני
עשו כן ועמדו ומצאו עצמן שלימים. אמרו דילמא דטעינן
בחושבנה וכן בי׳ ובי״א ובי״ב ובי״ג ובי״ד ובט״ו כיון
דאשלם זיהרא אמרו דומה שביטל הקדוש ברוך הוא אותה
הגזירה קשה מעלינו ועמדו ועשו יום טוב:

ה. תמיד ירושלמי תענית ד׳
אמר רב יהודה אמר שמואל בנות צלפחד הותרו
°להנשא לכל השבטים שנאמר °לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אלא מה אני
מקיים °אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים עצה טובה השיאן הכתוב
שלא ינשאו אלא להגון להן;

ו. בבא בתרא קיב
אמר רבי חידקא שמעון השקמוני היה לי חבר
מחלמדי רבי עקיבא וכך היה רבי שמעון
השקמוני אומר יודע היה משה רבינו שבנות
צלפחד יורשות הן אבל לא היה יודע אם
נוטלות חלק בכורה אם לאו ג) וראויה היתה
פרשת נחלות ליכתב על ידי משה אלא
שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן ד) ויודע
היה משה רבינו שהמקדש במיתה שנאמר
°מחלליה מות יומת אבל לא היה יודע
באי זו מיתה הוא יומת ה) וראויה היתה
פרשת מקושש שתכתב ע״י משה אלא
שנתחייב מקושש ונכתבה על ידו ללמדך
ג) שמגלגלים זכות על ידי זכאי וחובה על ידי
חייב

ז. בבא בתרא קיב
אמר רב יהודה אמר שמואל בנות צלפחד הותרו
להנשא לכל השבטים שנאמר °לטוב בעיניהם תהיינה לנשים אלא מה אני
מקיים °אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים עצה טובה השיאן הכתוב
שלא ינשאו אלא להגון להן;

ח. סנהדרין פ״ב מ״ב
המקום אמר לפנינו רבש״ע על אלו יפלו כ״ד
אלף מישראל שנאמר °ויהיו המתים במגפה
ארבעה ועשרים אלף והיינו דכתיב °ויעמד פנחס ויפלל *אמר רבי אלעזר
ויתפלל לא נאמר אלא ויפלל מלמד כביכול שעשה פלילות עם קונו

ט. סנהדרין פ״ב מ״ב
והביאה אצל משה אמר לו בן עמרם זו אסורה או
מותרת ואם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך נתעלמה ממנו הלכה נעו
כולם בבכיה והיינו דכתיב °והמה בוכים פתח אהל מועד וכתיב °וירא פנחס בן אלעזר מה ראה אמר רב *ראה
מעשה ונזכר הלכה אמר לו ארחי אבי אבא לא כך לימדתני ברדתך מהר סיני *הבועל את כותית קנאין
פוגעין בו אמר לו *קרינא דאינרתא אידו ליהוי פרוונקא ושמואל אמר ראה *שאין °חכמה ואין תבונה ואין
עצה נגד ה׳ כל מקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרב ר׳ יצחק אמר ר״א ראה שבא מלאך והשחיתו בעם

ט. ספרי פרשת פנחס
שעשיתי אני שלחמתי בסיחון ועוג שנאמר (במדבר כ״ו)
(יהושע ה׳) ויאמר יהושע אליו ויאמר לו הלוא אמרתי אליך
יוצא וכא לאמיסה יוצא כרגש וכו׳ וכן בדוד הוא אומר (שמואל ב׳ י״ח) כי הוא
ד״ש ופשר יביאם שלא העשה לו ר כדרך שאתה עושה לי אתה מכניסו לארץ: (יח) קח לך. קחמ
בדברים. ש מדרך שזכיה להאיש בנו של מכוס

ספרי "ין אישי יי תמיד
דהם חכמניות היו, ויודעים דאם הרב יושב ודורש
כענין אחר, אין רשות לתלמיד לשאול אותו בענין אחר,
הוי שואל שלא בענין ואין משיבים לו, ולכן הם רצו שהיה
דורש בפרשת יבמין, אך יאמרו מן גנו ירושה, לכך הכניסו
בתכיעתם דברים של תביעה כל יבוס מתחלת דבריהם,
כדי שיהיו נחשבים שואלין בענין:

יש הבחנות דקות בקנאות. יש קנאות מתוך העדה — מתוך תורה, ויש קנאות מתוך מידות רעות, מתוך ריתחה, כעסנות ושנאה. לכן היה צורך לברר את היסודות הנפשיים הפסיכולוגיים של קנאותו של פינחס[39].

יש קנאות של טהרה ותורה, ויש קנאות של רשעות שיסודה בשנאת הבריות שעליה אמרו חז״ל, בגמרא יבמות, שכל מקום שיש שנאה אצל אדם צריך לבדוק אם הוא מזרע של אברהם אבינו[47]: "כל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו"[48]. וכשיש אכזריות, צריך בדיקה[49].

רק פינחס היה ראוי לכך. אם־כי היו שם גדולים וקדושים, לא היה שם אחר הראוי ל"מציאה" זו של "קנאין פוגעין בו"[55]. רק בפינחס אנו נפגשים עם קנאות אמיתית לד׳, מתוך העדה, מתוך תורה.

אליהו הנביא הוא נשמה מיוחדת שיש לה גם פגישה עם המלך המשיח כמו שמוזכר בפיוטים של מוצאי שבת קודש[73].

גם נשמתו של משה רבינו צריכה להתגלות עם המשיח[74]. משה רבינו הוא יחיד ומיוחד בשייכותו לתורה במובן הכלל־ישראלי —